

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urtos/5/2025
Identifikačné číslo spisu:	3025200023
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3025200023.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Mariána Mačuru a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci odsúdeného E. W. pre trestný čin krádeže vlámaním v štádiu pokusu podľa § 15, § 127, § 129 ods. 2 bod 1 v spojení s § 39 ods. 1 Trestného zákona Rakúskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 30. septembra 2025 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného E. W. proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 12. augusta 2025, sp. zn. 2Ntc/12/2025, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného E. W. zamietla.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 12. augusta 2025, sp. zn. 2Ntc/12/2025, podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného E. W. na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Krajského súdu Wiener Neustadt, Rakúska republika, zo 17. apríla 2024, sp. zn. 37 Hv 24/24x, ktoré rozhodnutie bolo uznané na území Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 26. septembra 2024, sp. zn. 3Ntc/4/2024, právoplatným 4. decembra 2024 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 24. apríla 2025, sp. zn. 3Ntc/4/2024.

Bezprostredne po vyhlásení tohto uznesenia podal odsúdený E. W. sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil. Prokurátorka sa vzdala práva podať sťažnosť.

V písomnom odôvodnení sťažnosti doručenej krajskému súdu 4. septembra 2025 odsúdený argumentoval, že krajský súd sa vôbec nezaoberal jeho sociálnym zázemím, nakoľko by zistil, že má trvalý pobyt, kde býva spolu s matkou a sestrou, teda má po prípadnom podmienenom prepustení zaistené bývanie aj počiatočnú pomoc na začiatok jeho pobytu na slobode. Uviedol, že dostáva pravidelné vychádzky a jeho sestra pravidelne pre neho chodí. Pokračoval, že má už prisľúbenú prácu vo firme Continental Púchov, kde pred výkonom trestu pracoval a kde momentálne pracuje aj jeho sestra, ktorá mu túto prácu zabezpečila. Odsúdený poznamenal, že vo výkone trestu vo Ústave na

výkon trestu odňatia slobody Bratislava je zaradený na otvorené oddelenie s voľným pohybom, má diferenčnú podskupinu A; počas celého jeho trestu sa správa vzorne a nebol disciplinárne potrestaný; svoje povinnosti vyplývajúce z ústavného poriadku si plní vzorne, za čo bol viackrát odmenený vychádzkou domov k rodine. Z hodnotenia ústavu a riaditeľa ústavu na výkon trestu vyplýva, že z vyššie uvedených dôvodov ho plne odporučil na podmienené prepustenie. Dodal, že už toto vyjadrenie ústavu nasvedčuje tomu, že sa jeho doterajšie správanie razantne zmenilo.

Vo vzťahu k jeho krajským súdom vyčítanej recidíve odsúdený poukázal na viaceré nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ohľadom podmienených prepustení odsúdených. Podľa odsúdeného sa krajský súd taktiež vôbec nezaoberal viacerými možnosťami, ktoré mu mohol uložiť pri podmienenom prepustení (dohľad probačno - mediačného úradníka, povinnosť zamestnať sa, čím by mal po celý čas kontrolu nad podmienne prepusteným).

Z týchto vyššie uvedených dôvodov odsúdený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zväzil jeho sťažnosť a všetky dôvody, ktoré uviedol a prepustil ho na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 Trestného poriadku, správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného E. W. nie je dôvodná.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil tri podmienky, jednu formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a dve materiálne - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o formálnu podmienku, tú odsúdený splnil tak, ako uzavrel už krajský súd vo svojom uznesení; konkrétne ide o podmienku špecifikovanú v § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, keďže už uplynula polovica odsúdeným vykonávaného trestu.

K možnosti konštatovania splnenia materiálnych podmienok podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody najvyšší súd poznamenáva, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je opodstatnené len vtedy, ak sa preukáže, že odsúdený vo výkone trestu nielen formálne, ako

to vyžaduje zákon o výkone trestu odňatia slobody a vyhláška, ktorou sa vykonáva poriadok výkonu trestu, ale nadpriemerne plnil všetky svoje povinnosti tak, aby za ich plnenie získaval odmeny a dokumentoval tak svoju úprimnú snahu o polepšenie, pričom zároveň jeho správanie k spoluodsúdeným, ale i personálu musí byť bezproblémové. Ak odsúdený síce plní svoje povinnosti, ale toto plnenie nie je ocenené odmenami, ide o bežný a zákonom predpísaný štandard správania sa odsúdeného, ktorý sa nevymyká z priemeru a nenaznačuje snahu odsúdeného o polepšenie. V prípade „skúseného recidivistu“ je žiadúce, aby pomer disciplinárnych odmien k disciplinárnym trestom bol výraznejší v prospech odmien.

V predmetnej veci nebol odsúdený E. W. počas výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne odmenený a ani disciplinárne potrestaný. Krajský súd sa detailne zaoberal správaním odsúdeného počas výkonu trestu tak, ako vyplýva z hodnotenia ústavu, v ktorom vykonáva trest, ako aj celkovým postojom odsúdeného k plneniu povinností. Z tohto komplexného hodnotenia však nevyplyva, že by sa odsúdený správal tak, žeby si nadpriemerne plnil svoje povinnosti počas výkonu trestu. Krajský súd správne konštatoval, že nebolo dostatočne preukázané, že správanie odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody svedčilo o takej zmene jeho osobnosti, ktorá by odôvodňovala záver o odstránení príčin ním opakovanej páchanej trestnej činnosti. V prípade odsúdeného, u ktorého sa prejavujú sklony k páchaniu úmyselnej trestnej činnosti najmä majetkového charakteru, je potrebné konštatovať, že hoci podľa hodnotenia odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania, na druhú stranu z tohto hodnotenia a ani z ostatného obsahu spisového materiálu nevyplyva, že by u odsúdeného pod vplyvom výkonu trestu odňatia slobody došlo k takej zmene jeho osobnosti a hodnotového nastavenia, ktoré by jednoznačne preukazovalo odstránenie príčin jeho trestnej recidívy. Navyše hodnotenie ústavu na výkon trestu je síce významný dôkaz v konaní o podmienечnom prepustení, avšak jedná sa len o jeden z viacerých dôkazov, na ktorý konajúci súd musí prihliadať (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) a ktorý má navyše len odporúčací charakter. Odsúdený svojím opakovaným páchaním úmyselnej trestnej činnosti krátko po vykonaní predchádzajúcich trestov odňatia slobody ani nepreukázal, že v minulosti vykonané tresty u neho splnili svoj výchovný účel, ktorého cieľom bolo, aby do budúcnosti viedol už len riadny život v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona. Uvedené skutočnosti napriek formálne deklarovanému správaniu sa odsúdeného vo výkone uznaného trestu v súlade s ústavným poriadkom podľa názoru krajského súdu nesvedčia pre záver, že u odsúdeného odpadlo alebo sa výrazne znížilo riziko ďalšej recidívy. Výsledky vykonaného dokazovania preukazujú, že odsúdený sa vie prispôbiť podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, teda dodržiavať normy správania sa, pokiaľ je jeho správanie pod neustálou kontrolou, čo však nemožno hodnotiť ako polepšenie, ktoré má na mysli práve ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona.

Najvyšší súd sa s týmito závermi jednoznačne stotožňuje a v tejto časti uzatvára, že nemožno konštatovať splnenie prvej materiálnej podmienky na pozitívne rozhodnutie o návrhu odsúdeného E. W. na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Pre pozitívne rozhodnutie o návrhu odsúdeného na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody musí byť ďalej splnená aj druhá materiálna podmienka, a to - musí byť daný predpoklad, že odsúdený po podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Okolnosťou, ktorá má v tejto súvislosti veľký význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane vyhodnotenia rizika jeho prípadnej recidívy. V nadväznosti na uvedené musí súd zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože tieto okolnosti vedia ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí ústav na výkon trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd považuje za správny záver krajského súdu, že náprava odsúdeného E. W. sa javí ako podstatne sťažená aj s prihliadnutím na povahu ním páchanej úmyselnej trestnej činnosti (odsúdený je špeciálny recidivista vo vzťahu k páchaniu trestného činu krádeže vlámaním). Z vykonaného dokazovania vyplýva, že trestná činnosť odsúdeného, ktorej sa opakovane dopúšťal krátko po vykonaní predchádzajúcich trestov odňatia slobody, častokrát pozostávala z väčšieho počtu čiastkových útokov.

Aj tieto okolnosti podľa názoru krajského súdu vyvolávajú minimálne vážne pochybnosti nielen o naplnení výchovného účelu teraz vykonávaného uznaného trestu na odsúdeného, ale vzhľadom na jeho zjavné výrazné skony páchať úmyselnú trestnú činnosť súčasne zakladajú zvýšené riziko možnej recidívy v prípade jeho podmieňného prepustenia.

Najvyšší súd dopĺňa, že negatívnym faktorom svedčiacim v neprospech odsúdeného je jeho kriminálna minulosť, z ktorej je evidentné, že odsúdený sa trestnej činnosti dopúšťa opakovane. Žiadny doposiaľ uložený trest nesplnil vo vzťahu k odsúdenému svoj účel z hľadiska individuálnej prevencie a neprimäl odsúdeného k polepseniu sa tak, aby začal viesť riadny život.

Krajský súd správne a kriticky zohľadnil nielen trestnú minulosť odsúdeného, ale aj jeho správanie počas výkonu trestu odňatia slobody. Na základe toho dospel k záveru, že uvedené správanie nemožno považovať za dôkaz jeho skutočnej nápravy, ale skôr len za prejav schopnosti prispôbiť sa formálnym požiadavkám ústavného režimu. Ani skutočnosť, že má zabezpečené bývanie a zázemie v rodine, sama osebe nepredstavuje rozhodujúci faktor, ktorý by mohol odôvodniť vyhovieanie jeho sťažnosti.

Odsúdený E. W. má vykonávať trest odňatia slobody do 6. marca 2026, pričom je v záujme dosiahnutia účelu trestu, ktorým je nielen ochrana spoločnosti, ale aj výchovné pôsobenie na odsúdeného, aby tento trest ako celok vykonal.

Najvyšší súd zdieľa právny názor a s tým súvisiaci záver krajského súdu aj o nenaplnení druhej materiálnej podmienky a uvádza, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu je úplné, zrozumiteľné a presvedčivé a nič na jeho záveroch nezmenili ani sťažnostné námietky uvedené odsúdeným v podanej sťažnosti.

Na základe týchto dôvodov najvyšší súd sťažnosť odsúdeného E. W. ako nedôvodnú zamietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.